

2008 National Convention of the Union and League

Tom and Sandy Streza (above), Serban and Oana Brebenel serving dinner after the Convention

MEMORIILE UNUI REPORTER CINEMATOGRAFIC

1. In gura leului.

Am lucrat treizeci si doi de ani in Studioul "Alexandru Sahia" din Bucuresti realizand un numar de peste patru sute de reportaje si filme documentare, dar niciunul nu mi-a dat atata bataie de cap ca cel din decembrie 1973. In acea iarna blanda ma aflam la manastirile din nordul Moldovei si eram nespuse de fericit ca aveam sansa nesperata de a face un film, comanda a Oficiului National de Turism pentru Germania Federala, despre sarbatorile de iarna (de Craciun) din aceasta fascinanta parte a tinutului Romanesc, care este Bucovina. Nu incepusem filmarile cand, intr-o seara ma pomenesc cu un coleg de la studiou, operator ca si mine, despre care toti salariatii stiau ca este turnator, care imi spuse ca trebuie sa ii predau aparatul si pelicula ca sa continue el filmul deoarece eu aveam sa ma prezint maine dimineata la directorul Moldovan, un om tare de treaba de altfel. Am luat trenul de noapte si nu am putut dormi nici un minut gandindu-ma ce greseala am facut ca sa fiu inlocuit atat de usor. Seful ma primi foarte serios si imi inmana un pasaport de serviciu spunandu-mi ca intr-o saptamina trebuia sa insotesc delegatia de Partid si de Stat intr-o vizita in Statele Unite. Am iesit din birou galben la fata si ametit, colegii intrebandu-ma daca ma simt bine, cu pasaportul arzand in buzunarul de la piept. M-am dus la toaleta si l-am deschis cu degetele tremurande si am vazut viza Americana, visul suprem al oricarui tanar din tara. Nu am avut curajul sa ma destainui nimanui dar am observat deja multe priviri geloase sau pline de ura din partea unor colegi. Cu greu m-am obisnuit cu ideea ca am sa calc pe strazile din New York si ale altor metropole americane, eu un om simplu cu sotie si trei baieti: Mihai, Radu si Traian. In prima noapte am dormit cu pasaportul sub perna si m-am trezit de cateva ori facandu-mi planul cum sa raman in America. Nu puteam vorbi cu nimeni, nici macar cu Marga, sotia mea, despre aceasta hotarare si a doua noapte m-am retras in camaruta de serviciu pe care o foloseam drept laborator foto si am reprodus pe un microfilm toate documentele si actele familiei de care as fi avut nevoie in strainatate. Am ascuns cu grija filmul intr-una din cutiile cu pelicula virgina unde eram

sigur ca nu o sa caute nimeni. Peste cateva zile ma aflam in avionul prezidential cu doua valize burdusite cu pelicula de cea mai buna calitate (Kodak), un aparat nou de filmat si un acumulator foarte greu cu o lampa puternica pentru filmarile de interior. Stateam intr-un loc ceva mai retras dar aproape de compartimentul cu perechea prezidentiala si nu intram in vorba cu nimeni multumindu-ma sa ii observ pe cei din jur care imi aminteau de desenele lui Leonardo da Vinci dintr-un album cu oameni cu fete si caractere de animale. Ma amuzam sa il descopar pe omul soarece intr-un ministru sau pe omul ciine lup intr-un general de securitate, pe femeia vaca intr-o sefa de sectie din Comitetul Central, galeria umpland avionul Boeing707 transformandu-l intr-o gradina zoologica. Speram din toata inima sa stau singur in camera de hotel dar nu am avut acest noroc si m-am trezit cu un "coleg", colonel de securitate care asigura garda personala a sotiei sefului statului, dormind in acelasi pat cu mine si sforaind ca un rinocer. Dupa ce ne-am oprit in Washington si New York unde nu am putut vedea mare lucru deoarece eram legat de evenimentele care trebuiau filmate, uneori de la opt dimineata pina la zece seara, am ajuns in minunatul oras al padurilor cum este poreclit Clevelandul unde am stat trei zile. Pana acum nu gasisem ocazia de a parasii delegatia si nici un loc unde sa ascund filmul secret pe care il tineam ascuns in chiloti, eram peste tot insotit de cate un securist si toti erau inarmati, mai mult, de multe ori povesteau ce s-a intamplat cu cate cineva care a incercat sa fuga. Eram destul de speriat si imi era teama de ce s-ar fi intamplat cu ai mei pe care ii lasasem acasa la cheremul securitatii. Deasemenea si mie mi s-ar fi putut intampla orice, puteam fi prins si trimis in tara sau, mai rau, mi se putea inscena un accident, asa ca nu stiam precis cum sa procedez. Intr-o zi am avut norocul de o ora libera si m-am plimbat prin parcul din fata cladirii celei mai inalte din oras, Tower City, descoperind un grup statuar din bronz care era dominat de un leu destul de fioros, cu gura deschisa intr-un raget lung si cu coltii ascutiti. Mi-am dat seama ca in gura adinca animalului puteam foarte usor sa ascund microfilmul cu toate documentele de care as fi avut nevoie aici. Ocazia s-a ivit intr-o

noapte pe la ora unu cind vecinul meu de pat s-a imbatat ca un porc si dupa ce s-a jucat cu pistolul, indreptindu-l de citeva ori spre mine, a adormit peste cearceaful pe care vomitase. M-am imbracat in graba si am alergat la leul meu pe care am simtit ca il indragesc si i-am bagat in fundul gurii, in spatele ultimului dinte pachetul minuscul cu reproduceri si m-am rugat la Dumnezeu sa nu il gaseasca nimeni. A doua zi spre seara comunitatea Romaneasca din oras l-au sarbatorit, de Sfintul Nicolae, pe seful statului si am vazut in sala teatrului cele mai oportuniste fete si o multime de "tarani" in costume populare prin tesatura carora se puteau ghici tevilte sau tocurile matalice ale "jucariilor" personale. Eram disperat ca nu am gasit curajul si solutia cea mai putin periculoasa de a ramane in America, tara din care nu vazusem mare lucru si intr-un tirziu m-am trezit din nou in avion pe drumul de intoarcere multumit macar ca putusem ascunde filmul intr-un loc sigur si cu speranta ca intr-o zi am sa ma intorc. Pe aeroportul Otopeni, un strat subtire de zapada acoperea pista si am coborat ultimul din avion carind valizele si aparatura gandindu-ma ca prin ironia soartei am ratat filmarea din Bucovina, in schimb m-am aflat de Craciun in America unde toate strazile si casele erau inpodobite cu ghirlande de lumini colorate si icoane ale Sfintei Maria cu Pruncul iar oamenii se bucurau de nasterea lui Christos. Ajuns in tara mi-am imbratisat sotia si copii, singura mea avere si pana azi, cand scriu aceste randuri, nu am suflat nici un cuvint nimanui. La studiou colegii m-au privit cu dispret, chiar si cei care erau turnatori si peste multi ani unii au avut curajul sa imi spuna in fata ca am fost un prost si am ratat cea mai mare ocazie din viata. Intr-adevar am fost un prost dar cu timpul m-am desteptat si in anul 1989, luna martie am avut curajul sa imi depun actele de plecare definitiva din tara iar in 1991, luna octombrie am coborit din avion in orasul Cleveland de care ma simteam atat de legat si a doua zi am alergat sa vad mult indragitul leu, nu pentru a scoate din gura lui fioroasa acele amarite fotocopii, ci pentru a-i multumi ca am simtit de departe dragostea lui si in noptile fara somn i-am auzit ragetul, prietenos de aceasta data, care ma chema in orasul padurilor.

August 2008

Eugeniu Lupu